

HUGHES, HUGH (1693 - 1776; 'Huw ap Huw' neu 'Y Bardd Coch o Fôn'), bardd ac uchelwr

Enw: Hugh Hughes
Ffugenw: Huw ap Huw, Y Bardd Coch O Fôn
Dyddiad geni: 1693
Dyddiad marw: 1776
Priod: Ann Hughes (née Jones)
Rhiant: Margaret ferch David ap William Parry
Rhiant: Hugh Hughes
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: bardd ac uchelwr
Maes gweithgaredd: Perchnogaeth Tir; Barddoniaeth; Teuluoedd Brenhinol a Bonheddig
Awdur: Rhiannon Francis Roberts

O Lwydiarth Esgob ym mhlwyf Llandyfydog, aelod gohebol o Gymdeithas y Cymmrodorion, ac un o gyfeillion y **Morysiaid**. Yn ôl **J. E. Griffith**, mab ydoedd i Hugh Hughes a Margaret, merch David ap William Parry o Fiwmares, barcer, a ganwyd ef 1 Awst 1693. Tua 1719 priododd Ann, merch Edward Jones o Rydyrarian, a ganwyd iddynt amryw o blant; bu hi farw ddechrau 1759. Rai blynyddoedd cyn diwedd ei oes symudodd o Lwydiarth Esgob i Fynydd y Gof Du, Caergybi, ac yng Nghaergybi y bu farw, 6 Mai 1776. Yno hefyd y claddwyd ef. Y mae ei ewyllys ar gael.

Ceir peth o'i farddoniaeth yn ei law ef ei hun yn **Wynnstey MS 8**. Cyhoeddwyd '*Casgliad o Ganiadau o waith Huw Huws*' (yn cynnwys ei Gywydd Annerch i Goronwy Owen a Chwydd Ateb enwog y bardd hwnnw) gyda gwaith **Goronwy Owen** a **Lewis Morris** yn *Diddanwch teuluaidd Huw Jones* o Langwm, 1763, ac ymddangosodd '*Caniadau Defosionol*' [sic] o'i eiddo yn y mesurau rhyddion mewn llyfryn o'r enw *Diddanwch, iw Feddiannydd* (Dublin, 1773). Ceir cywydd arall yn *Dewisol Ganiadau yr Oes Hon*, 1759, a charol plygain yn *Blodeu-gerdd Cymry*, 1759. Cyfieithodd ddau os nad tri llyfr i'r Gymraeg, sef *Deial Ahaz, wedi ei Hysprydoli* (Caerfyrddin, 1773), cyfieithiad o lyfr gan David Tucker, a *Rheolau Bywyd Dynol* (Dulun, 1774), cyfieithiad o lyfr Robert Dodsley, *The Oeconomy of Human Life*; rhestrir '*Deddfau Moesoldeb Naturiol. Wedi ei gyfieithu gan Hugh ab Hugh*,' 1773, yn *Llyfryddiaeth y Cymry*, ond nid ymddengys fod copi ar gael heddiw. Argraffwyd llythyrau ato ac oddi wrtho yn *Cymm.*, xlix.

Awdur

Rhiannon Francis Roberts, (1923 - 1990)

Ffynonellau

J. E. Griffith, *Pedigrees of Anglesey and Carnarvonshire Families* (1914), 101

J. H. Davies (gol.), *The Letters of Lewis, Richard, William, and John Morris, of Anglesey, (Morrisiaid MÃ´n) 1728-1765 (1907â€”9)*, cyf. I, cyf. II

Cylchgrawn Llyfrgell Genedlaethol Cymru, ii, 32

Catalogue of Additions to the Manuscripts in the British Museum in the years 1841â€”1845 (London 1850), 1841-5

Darllen Pellach

Erthygl Wicipedia: **Hugh Hughes**

Gweithiau

David Tucker, Peter Williams (gol.), Hugh Hughes (cyf.), *Deial Ahaz, wedi ei hysprydoli* (Caerfyrddin 1773)

Dolenni Ychwanegol

VIAF: 44166158

Wikidata: Q13129169

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Preifatrwydd a Chwcis
Hawlfraint
Y Prosiect
Cymorth
Cysylltu

LGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Yn ddiwydwr
Llywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government